

PAPER DETAILS

TITLE: YASAM BOYU YABANCI DİL ÖĞRENME ÖLÇEGI GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK
ÇALIŞMASI

AUTHORS: Eylem ORUÇ,Ayça BAKINER

PAGES: 58-67

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2491694>



YAŞAM BOYU YABANCI DİL ÖĞRENME ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Lifelong Foreign Language Learning Scale: The Validity and Reliability Study

Dr. Eylem ORUÇ

eylemm.unal@gmail.com

Dr. Ayça BAKİNER ÇEKİN

ayca.bakiner@bilecik.edu.tr

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Geliş: 16 Haziran 2022

Kabul: 30 Temmuz 2022

Anahtar Kelimeler:

Yaşam boyu öğrenme, yabancı dil öğrenme, geçerlik, güvenirlik

© 2022 PESA Tüm hakları saklıdır

ÖZET

Bu çalışmada katılımcıların yaşam boyu yabancı dil öğrenme kapasitelerinin belirlenmesi amacıyla bir ölçeğe geliştirilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizi basamakları teorik altyapının oluşturulması, madde havuzunun oluşturulması, uygulama, madde analizleri, yapı geçerliliği ve güvenirlik olarak gerçekleştirilmiştir. Teorik altyapının oluşturulması için yabancı dil öğrenme bağlamında yaşam boyu öğrenme literatüründen yararlanılmıştır. Oluşturulan 43 maddelik madde havuzu öncelikle iki Türk Dili uzmanınca incelenmiş ve önerilen düzeltmeler yapılmıştır. Ölçeğin uygulanmasından önce 4 öğrenciyle odak grup görüşmesi yapılmış ve maddelerin açıklığı ve anlaşılabilirliği değerlendirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları bir yükseköğretim kurumunun İngilizce hazırlık programında ders gören 178 öğrenciden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlik analizinden önce madde analizi yapılmış ve maddelerin toplam korelasyonları .25'ten düşük olan 13. ve 14. maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğinin test edilmesi için kalan 41 maddeye açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçekte faktörlerin toplam varyansın %70'ini açıkladığı ve faktör yüklerinin .866 ile .524 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirlik analizi iç tutarlılık yöntemiyle incelenmiştir. Cronbach Alpha katsayısı faktörlerde .77 ile .91 arasında değerler arasındayken, ölçeğin geneli için .91 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin faktörleri sırasıyla yaşam boyu öğrenme, işbirlikli öğrenme, teknoloji, öz-yönelim, geribildirim,

ARTICLE INFO

Article History:

Received: 16 June 2022

Accepted: 30 June 2022

ABSTRACT

The study aimed to develop a scale in order to determine the lifelong language learning dispositions of learners. The validity and reliability analysis of the scale included the steps: theoretical background, developing an item pool, pilot study, item analysis, construct validity, and reliability. A body of research on lifelong learning in the context of foreign language learning was investigated to establish the theoretical background. The item pool consisting of 43 items was evaluated by two Turkish language experts and necessary modifications were made accordingly. Additionally, before the pilot study, focus group interviews were held with 4 students to assess the clarity and intelligibility of the items. The participants of the study consisted of 178 students studying in the English preparatory program of a higher education

Keywords:

Lifelong learning, foreing language learning, valildity, reliability

© 2022 PESA All rights reserved

institution. Before the validity analysis of the scale, item analysis was performed and item 13 and 24 with total correlations of less than .25 were removed from the scale. In order to test the construct validity of the scale, exploratory factor analysis was used to analyse the factor structure of the remaining 41 items. It was found that the factors in the scale explained 70% of the total variance and factor loadings varied between .866 and .524. The reliability analysis of the scale was examined by the internal consistency method. While the Cronbach Alpha coefficients of the factors were between .77 and .91 the factors, the overall was .91. The factors of the scale were labelled as lifelong learning, cooperative learning, technology, self-direction, feedback, real life situations, and culture respectively.

GİRİŞ

Eğitimin formal eğitim kurumlarıyla sınırlı olmadığı görüşü Platon’a kadar dayanmaktadır (Aspin ve Chapman, 2012). Yetişkin eğitimi literatüründen doğan bir kavram olan yaşam boyu öğrenme (Vidergor & Sela, 2017) Faure’nin UNESCO için yazdığı eseriyle evrensel olarak kabul görmüş ve araştırma ve uygulamaya dayalı bir eğitim politikası olarak benimsenmiştir (Knapper, 1988). Knapper and Cropley (2000) yaşam boyu öğrenmeyi, insanların hayatları boyunca çeşitli ortamlarda öğrenebilecekleri varsayımına dayanan, amaçlı ve sürekliliği olan bir aktivite olarak tanımlamıştır. Yaşam boyu öğrenme, kişisel, sosyal veya profesyonel olarak bilgi, beceri ve yeterliklerin geliştirilmesi amacıyla hayatımız boyunca süren bütün öğrenme etkinliklerini kapsamaktadır.

Yaşam boyu öğrenme felsefesi, insan potansiyelini göstermek için öğrenmenin önemli olduğuna dikkat çekmektedir (Aspin ve Chapman, 2012). Knapper and Cropley (2000) etkili yaşam boyu öğrenenlerin özelliklerini hedefler belirleyebilme, bilgi ve becerileri uygulayabilme, öz-yönelim ve öz-değerlendirme yapabilme, gerekli bilgiyi geri çağırabilme, öğrenme stratejilerini farklı durumlarda kullanabilme olarak sıralamıştır.

Geçmişte yaşam boyu öğrenme, zorunlu eğitimden sonra gerçekleşen öğrenmelerle ilişkilendirilmekteyken, günümüzde okul öncesinden başlayıp emeklilik sonrasını kapsayacak şekilde geniş anlama sahiptir. Yaşam boyu öğrenmenin başarısının öğrenenlerin erken yaşta nasıl öğreneceklerini öğrenmelerine bağlı olduğu ifade edilmektedir. Aynı şekilde, yaşam boyu süren yabancı dil öğrenme sürecinde dile erken maruz kalma dil edinimi açısından önemli görülmektedir (Krashen, 1975). Okul öncesinden ergenlik dönemine kadar alınan formal eğitim, yaşam boyu öğrenme için önemli bir basamak olduğundan yabancı dil öğrenme bağlamlarının okul içinde ya da dışında geliştirilmesi gerekmektedir. Okulda öğrenilen yabancı dil daha sonra kullanılmaz ya da geliştirilmezse öğrenme düzeyi azalacaktır. Aynı zamanda, kişi okul sonrası karşılaştığı sosyal ortamlarda ya da profesyonel alanlarda yabancı dil yeterlik düzeyini artırmaya ihtiyaç duyabilir. Bu yüzden yabancı dil öğrenme zorunlu eğitimden sonra da devam etmelidir.

Mackiewicz (2002) yabancı dil öğrenmenin yaşam boyu öğrenmeyle ilgili ilkelerini dile getirmiştir. Bunlar, yaşam boyu öğrenmenin tüm öğrenme yelpazesini kapsaması; bir pedagoji gerektirmesi, öğrenme topluluklarının olduğu yeni bir öğrenme kültürünü gerektirmesi, hizmet kalitesinin öğretmenlere ve öğretmenlerin eğitimlerine bağlı olması ve tüm paydaşların ortak eylemini gerektirmesi olarak sıralanmıştır. Özellikle formal eğitimin son basamağı olan yükseköğretimde, öğrencilerin eğitim hayatlarından sonra birçok alanda kendi öğrenmelerini yönetme becerileri edinmelerinin kazandırılmış olması gerekmektedir (Candy vd., 1994).

Yaşam boyu öğrenme gibi geniş bir kavramla ilgili ampirik araştırmalar gerçekleştirmenin kolay olmadığı ve bu kavramı ölçen çok az sayıda ölçme aracı olduğu ifade edilmiştir (Kirby, Knapper, Lamon ve Egnatoff, 2010). Yaşam boyu öğrenmenin ölçümüyle ilgili çalışmalar bu özellikleri; yetkinlik, beceri, tutum, eğilim veya kapasite olarak ele alınmıştır (Günüç, Odabaşı ve Kuzu, 2014; Uzunboyu ve Hürsen, 2011; Gür Erdoğan ve Arsal, 2015; Boztepe ve Demirtaş, 2016). Günüç vd. (2014) tarafından tek faktörden ve 33 maddeden oluşan Etkili Yaşam Boyu Öğrenme Ölçeği geliştirilmiştir. Bu ölçme

aracı, etkili bir yaşam boyu öğrenme özelliklerinin bulunma düzeyini ölçme amacı taşımaktadır. Uzunboyu ve Hürsen (2011) öğrenenlerin yaşam boyu yeterliliklerini ölçmek amacıyla 51 maddeden oluşan Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri Ölçeği geliştirmiştir. Ölçeğin boyutları karar verebilme yeterliği, dijital yeterlikler, bilgiyi elde etme yeterliği, inisiyatif ve girişimcilik yeterlikleri, öğrenmeyi öğrenme yeterlikleri ve öz-yönetim yeterliklerinden oluşmaktadır. Gür Erdoğan ve Arsal (2015) öğrenenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ölçmek amacıyla bir ölçme aracı geliştirmiştir. Ölçek, öğrenmeye isteklilik ve gelişime açıklık boyutlarından oluşan 17 maddelik bir ölçektir. Boztepe ve Demirtaş (2016) Wielkiewicz ve Meuwissen (2014) tarafından geliştirilen Yaşam Boyu Öğrenme Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmıştır. Tek faktörlü yapıya sahip ölçek öğrenenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmalarda yaşam boyu öğrenme, bir alana özgü olarak değil, genel bir şekilde değerlendirilmiştir. Öte yandan, Kirby vd. (2010) belirli bir öğrenme alanına özgü yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ölçmek için bir araç geliştirmeyi önermiştir. Yabancı dil öğretimi alanında yaşam boyu öğrenme becerilerinin ölçüldüğü bir çalışmaya rastlanamıştır. Mevcut çalışma özellikle yabancı dil öğrenme bağlamında yaşam boyu dil öğrenmeyi ölçmek için bir ölçme aracı geliştirmeyi amaçlamıştır.

YÖNTEM

Bu çalışma, öğrenenlerin yaşam boyu yabancı dil öğrenme kapasitelerinin belirlenmesini amaçlayan bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Ölçme aracının geliştirilme süreci madde yazımı, uygulama ve istatistiksel prosedürlerin uygulanmasından oluşmaktadır (Kline, 1999).

Katılımcılar

Araştırmamanın katılımcıları Türkiye'de Marmara Bölgesindeki bir üniversitenin İngilizce Hazırlık programında 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar yarıyılında öğrenim gören 91'i kız, 87'si erkek olmak üzere 178 öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcılar 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılında İngilizce Hazırlık programında öğrenim gören tüm öğrencileri kapsamaktadır. Öğrenciler, Fen Edebiyat Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi'ne kayıtlı isteğe bağlı İngilizce hazırlık programını tercih eden öğrencilerden oluşmaktadır.

İşlem

Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri, teorik altyapının oluşturulması, madde havuzunun oluşturulması, uygulama, madde analizleri, yapı geçerliliği ve güvenirlik aşamalarından oluşmaktadır.

Teorik Altyapının Oluşturulması

Öğrenenlerin yaşam boyu yabancı dil öğrenme kapasitelerinin belirlenmesi amacıyla yapılan literatür taramasında yaşam boyu öğrenme ve yabancı dil öğretimi teori ve uygulamaları incelenmiştir. Yabancı dil öğrenme bağlamında yaşam boyu öğrenme teori ve uygulamalar temel alınarak madde yazımına geçilmiştir (Candy, 1991; Candy vd., 1994; Knapper, 2006; Knapper, 1988; Knapper ve Cropley, 2000; Mackiewicz, 2002). Öğrenenlerin yabancı dili yaşam boyu öğrenen olup olmadıklarını belirlemek amacıyla beceri, tutum, yeterlilik gibi kapasitelere yönelik maddeler yazılmıştır.

Madde Havuzunun Oluşturulması

Literatür taraması sonucu toplamda 43 madde yazılmıştır. Maddeler iki Türk Dili uzmanınca incelenmiş ve önerilen düzeltmeler yapılmıştır. Ölçeğin uygulanmasından önce 4 öğrenciyle yapılan ve 40 dk süren odak grup görüşmesinde maddelerin açık ve anlaşılır olup olmadığı değerlendirilmiştir. Ölçek, 5'li Likert yapısıyla tasarlanmıştır. Cevapların "1", "Kesinlikle katılmıyorum.", "2", "Katılmıyorum.", "3", "Ne katılıyorum, ne katılmıyorum.", "4", "Katılıyorum." ve "5", "Kesinlikle

katılıyorum.” şeklinde alınması planlanmıştır. Ölçekten elde edilen puanlar 1,00-5,00 arasında değişmektedir.

Uygulama

Taslak ölçek, 87 Erkek ve 91 kadın olmak üzere toplamda 178 kişiye uygulanmıştır. Araştırma, üniversitede İngilizce Hazırlık Programında öğrenim gören öğrencileri kapsamaktadır. Öğrenciler çalışmaya gönüllülük esasına göre katılmıştır. Araştırma kapsamında oluşturulan taslak ölçek öğrencilere araştırmacılar tarafından çevrimiçi olarak uygulanmıştır.

Veri analizi

Verilerin analizinde öncelikle madde analizi gerçekleştirilmiştir. Daha sonra verilerin yapı geçerliğinin belirlenmesi amacıyla açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Verilerin güvenirliğini test etmek amacıyla iç tutarlılık testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Madde Toplam Analizi

Madde analizi ölçülen özelliklerin katılımcıları ne derece ayırt ettiğini belirlemektedir (Büyüköztürk, 2010). Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği’nin geçerlik analizinden önce madde analizi gerçekleştirilmiş ve maddelerin toplam korelasyonları .25’ten düşük olan 13. ve 14. maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin maddelerine ilişkin madde toplam korelasyonları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Madde Toplam Korelasyonları

Madde No	Madde Toplam Korelasyonları	Madde Silindiğinde Cronbach Alpha
M1	.46	.917
M2	.41	.918
M3	.44	.918
M4	.47	.917
M5	.28	.919
M6	.65	.915
M7	.45	.917
M8	.48	.917
M9	.58	.916
M10	.54	.916
M11	.48	.917
M12	.51	.917
M13	.06	.922
M14	-.13	.925
M15	.35	.918
M16	.44	.918
M17	.45	.917
M18	.48	.917
M19	.52	.917
M20	.44	.918
M21	.53	.916
M22	.50	.917
M23	.49	.917
M24	.49	.917
M25	.48	.917
M26	.45	.917

M27	.50	.917
M28	.51	.917
M29	.39	.918
M30	.48	.917
M31	.51	.917
M32	.44	.917
M33	.45	.917
M34	.52	.917
M35	.44	.918
M36	.46	.917
M37	.45	.917
M38	.44	.918
M39	.43	.918
M40	.41	.918
M41	.47	.917
M42	.49	.917
M43	.35	.918

Yapı Geçerliliği

Ölçeğin yapı geçerliliğinin test edilmesi için kalan 41 maddeye açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapı geçerliliği, ölçek puanlarının araştırmacının ölçüldüğüne inandığı yapıyı ölçüp ölçmediğiyle ilgilenmektedir (Kline, 2010). Açımlayıcı faktör analizinin uygunluğuna karar vermek üzere Kaiser Meyer Olkin ve Bartlett küresellik testleri uygulanmış ve verinin faktör analizi için uygun olduğuna karar verilmiştir (KMO= .82; $\chi^2=3224,141$; $df=435$; $p<0,001$). KMO değerinin .60'dan yüksek olması faktör analizi için yeterli bir koşuldur (Kaiser, 1974). Faktör analizi varimax (dik döndürme) yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Birden fazla faktöre yükleme yapan ve faktör yükü .30'un altında olan 11 madde (5, 7, 12, 15, 16, 29, 30, 31, 32, 33, 39) ölçekten çıkarılmıştır. 30 maddeden ve 7 faktörden oluşan ölçekte faktörlerin varyansın %70'ini açıkladığı belirlenmiştir. Birinci faktörün toplam varyansın %11.2'sini, ikinci faktörün toplam varyansın %11'ini, üçüncü faktörün toplam varyansın %10.8'ini, dördüncü faktörün toplam varyansın %10.5'ini, beşinci faktörün toplam varyansın %10.3'ünü, altıncı faktörün toplam varyansın %8.9'unu ve yedinci faktörün toplam varyansın %7.4'ünü açıkladığını saptanmıştır.

30 maddenin faktör yüklerinin .866 ile .524 arasında değiştiği bulunmuştur. Ayrıca faktörlerin öz-değerleri 1.220 ile 8.607 arasında değişmektedir. 1 ve 1'in üzerinde olan faktörler önemli kabul edilmektedir (Field, 2012). Ölçeğin yapı geçerliliğine ilişkin açımlayıcı faktör analizi sonuçları Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2: Ölçeğin Faktör Yapısı

Maddeler	1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör	4. Faktör	5. Faktör	6. Faktör	7. Faktör
M24	.866						
M23	.844						
M22	.766						
M21	.721						
M27		.862					
M26		.840					
M25		.764					
M28		.746					
M35			.761				
M42			.756				

M34	.737						
M41	.704						
M43	.587						
M11	.834						
M10	.780						
M9	.758						
M8	.750						
M6	.524						
M18	.830						
M20	.797						
M19	.727						
M17	.700						
M4	.724						
M3	.696						
M2	.692						
M1	.643						
M40	.585						
M38	.802						
M37	.801						
M36	.723						
Öz-değer	8.607	3.904	2.395	2.082	1.606	1.313	1.220
Açıklanan Varyans: %70							

Güvenirlilik

Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği'nin güvenirlik analizi iç tutarlılık yöntemiyle test edilmiştir. Ölçeğin tamamına ve boyutlarına ilişkin Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin faktörlerine ilişkin Cronbach Alpha değerleri Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3: Yabancı Dil Katılım Ölçeğinin Faktörlerine İlişkin Cronbach Alpha Değerleri

Faktörler	Madde Sayısı	Cronbach Alpha
İşbirlikli Öğrenme	4	.90
Teknoloji	4	.87
Yaşam Boyu Öğrenme	5	.83
Öz-Yönelim	5	.86
Geribildirim	4	.87
Gerçek Hayat Durumları	5	.77
Kültür	3	.82
Toplam	30	.91

n= 178

Ölçeğin Cronbach Alpha toplam iç tutarlık kat sayısı faktörlerde .77 ile .91 değerleri arasındadır. Ölçeğin geneli için Cronbach Alpha değeri .91 olarak saptanmıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin yeterli düzeyde bir güvenirliğe sahip olduğunu göstermektedir (Kline, 1999). Ölçeğin faktörleri sırasıyla *işbirlikli öğrenme, teknoloji, yaşam boyu öğrenme, öz-yönelim, geribildirim, gerçek hayat durumları ve kültür* olarak adlandırılmıştır (Candy, 1991; Candy vd., 1994; Knapper, 2006; Knapper, 1988; Knapper ve Cropley, 2000; Mackiewicz, 2002). İşbirlikli öğrenme ile, yabancı dil becerileri olan yazma, okuma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek amacıyla akranlarla işbirliği yapma ifade edilmiştir. Teknoloji faktörü, dil becerilerini geliştirmek için teknoloji kullanımına işaret etmektedir. Yaşam boyu öğrenme faktörü yaşam boyu yabancı dil öğrenmeye ilişkin tutumları ifade etmektedir. Öz-yönelimse,

yabancı dil öğrenme sürecinin öğrenen tarafından yönetilmesi anlamına gelmektedir. Geribildim, öğrenenlerin çevresinden dil öğrenme sürecine ilişkin geri bildirim almalarıdır. Gerçek hayat durumları, günlük hayatta yabancı dil kullanabilme durumlarına karşılık gelmektedir. Son olarak kültür faktörü ise yabancı dilin kültürüne karşı tutumu ifade etmektedir. Ölçeğin boyutları ve maddeleri Ek 1 de yer almaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma kapsamında öğrenenlerin yaşam boyu yabancı dil öğrenme eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla geçerli ve güvenilir Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği geliştirilmiştir. Araştırmaya Türkiye'nin Marmara Bölgesi'ndeki bir üniversitenin İngilizce Hazırlık sınıfında 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar yarıyılında öğrenim gören 178 öğrenci katılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri basamakları teorik altyapının oluşturulması, madde havuzunun oluşturulması, uygulama, madde analizleri, yapı geçerliliği ve güvenirlik olarak gerçekleştirilmiştir. Yaşam boyu öğrenme ve yabancı dil öğretimi teorik çerçevesi temel alınarak toplamda 43 madde yazılmıştır. Maddeler dil ve anlatım açısından uzman görüşü alınarak ve öğrencilerle yapılan odak grup görüşmesiyle incelenmiştir. 5'li Likert yapıda tasarlanan ölçek 178 öğrenciye gönüllülük esasına göre uygulanmıştır.

Madde analizi basamağında madde toplam korelasyonları .25'ten düşük olan 13. ve 14. maddelerin ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Daha sonraki adımda ölçeğin yapı geçerliliğinin test edilmesi için açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Kaiser Meyer Olkin ve Bartlett küresellik testleri sonucu verinin faktör analizi için uygunluğuna karar verilmiştir. Varimax (dik döndürme) yöntemiyle yapılan analizde birden fazla faktöre yükleme yapan ve faktör yükü .30'un altında olan 11 madde ölçekten çıkarılmıştır. Böylece, 7 boyuttan ve 30 maddeden oluşan Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği elde edilmiştir. Ölçekte faktörlerin toplam varyansın %70'ini açıkladığı ve faktör yüklerinin .866 ile .524 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirlik analizi iç tutarlılık yöntemiyle incelenmiş ve Cronbach Alpha katsayısı faktörlerde .77 ile .91 arasında değerler arasındayken, ölçeğin geneli için .91 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin faktörleri sırasıyla *yaşam boyu öğrenme*, *işbirlikli öğrenme*, *teknoloji*, *öz-yönelim*, *geribildirim*, *gerçek hayat durumları* ve *kültür* olarak adlandırılmıştır. Faktörlerin adlandırılmasında yabancı dil öğrenme bağlamında yaşam boyu öğrenme teori ve uygulamalarından yararlanılmıştır (Candy, 1991; Candy vd., 1994; Knapper, 2006; Knapper, 1988; Knapper ve Cropley, 2000; Mackiewicz, 2002).

Bu araştırmayla elde edilen Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği'nin geçerlik güvenirlik çalışmaları ileriki araştırmalar tarafından yapılmalıdır. Bu çalışmanın katılımcıları İngilizce hazırlık programındaki üniversite öğrencileriyle sınırlıdır. Bu yüzden, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri farklı bir yükseköğretim kurumunun İngilizce öğrenme ortamında tekrarlanabilir. Bunun yanında Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği'nin farklı bir yabancı dil öğrenme ortamında incelenmesi önerilebilir. Öte yandan, ölçeğin farklı kültürler bağlamında geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmalıdır.

Bu ölçek, öğrenenlerin yaşam boyu yabancı dil öğrenme kapasitelerinin belirlenmesi, öğrenenlerin eksik ve güçlü yanlarının ortaya koyulması ve yabancı dil öğretiminin değerlendirilmesi amacıyla kullanılabilir. İleriki çalışmalarda yaşam boyu yabancı dil öğrenmeyi etkileyen faktörler incelenebilir. Son olarak, yaşam boyu dil öğrenmenin bileşenlerinin detaylı incelemesi yapılarak yaşam boyu öğrenme kapasitelerinin nasıl geliştirilebileceği üzerinde durulabilir.

Kaynakça

- Aspin, D. & Chapman, D. (2012). Towards a Philosophy of Lifelong Learning. In D. N. Aspin, J. Chapman, K. Evans, & R. Bagnall (Eds.), *International Handbook of Lifelong Learning* (pp. 3-36). Dordrecht, Heidelberg, London, New York: Springer.
- Bagnall, R.J. (1990) Lifelong Education: the Institutionalisation of an Illiberal and Regressive Ideology? *Educational Philosophy and Theory*, 22, 1-7.
- Boztepe, Ö., & Demirtaş, Z. (2016). The Adaptation of Lifelong Learning Scale into Turkish Culture. *Journal of Family, Counseling, and Education*, 1(1), 10-17.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Candy, P. (1991) *Self-direction for Lifelong Learning. A Comprehensive Guide to Theory and Practice*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Candy, P., Crebert, G. & O'leary, J. (1994) *Developing Lifelong Learners through Undergraduate Education*. Canberra: Australian National Board of Employment, Education and Training.
- Faure, E. et al. (1972). *Learning to Be*. Paris: UNESCO.
- Field, A. (2012). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. London: Sage Publications.
- Gür Erdoğan, D. & Arsal, Z. (2016). The Development of Lifelong Learning Trends Scale (LLTS) . *Sakarya University Journal of Education* , 6 (1) , 114-122 .
- Günüç, S., Odabaşı, F. & Kuzu, A. (2014). Developing an Effective Lifelong Learning Scale (ELLS): Study of Validity & Reliability. *Education and Science*, 39 (171), 244-258.
- Kaiser, F. (1974). An Index of Factorial Simplicity. *Psychometrika*, 39 (1), 31–36.
- Kirby, R., Knapper, C., Lamon, P., & Egnatoff, J. (2010). Development of a Scale to Measure Lifelong Learning. *International Journal of Lifelong Education*, 29 (3), 291-302.
- Kline, B. (2010). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. (3rd ed.). NY: Guilford Publications, Inc.
- Kline, P. (1999). *The Handbook of Psychological Testing* (2nd ed.). London: Routledge.
- Knapper (2006). *Lifelong Learning Means Effective and Sustainable Learning: Reasons, Ideas, Concrete Measures*. 25th International Course on vocational Training and Education in Agriculture.
- Knapper, K. (1988). Lifelong Learning and Distance Education. *American Journal of Distance Education*, 2 (1), 63-72.
- Knapper, K., & Cropley, A. J. (2000). *Lifelong Learning in Higher Education*. London: Kogan Page.
- Krashen, S. (1975), The Critical Period for Language Acquisition and Its Possible Bases, *Annals of the New York Academy of Sciences*, 263, 211–224.
- Mackiewicz, W. (2002) *Lifelong Foreign Language Learning. Speech Presented at the European Seminar on Foreign Language Learning Needs in Education Systems*. Valencia: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. 5–7 May, Valencia, Spain.
- Uzunboyu, H. ve Hürsen, Ç. (2011). Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği (YBÖYÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 449-460.
- Vidgor, H. & Sela, O. (2017). *Innovative Teaching Strategies and Methods Promoting Lifelong Learning in Higher Education: From Theory to Practice*. Nova Science Publishers, Inc.

EK 1.**Yaşam Boyu Yabancı Dil Öğrenme Ölçeği Faktör ve Maddeleri**

Maddeler	
<i>İşbirlikli Öğrenme</i>	M24. Yabancı dil öğrenme sürecinde dinleme becerilerimi geliştirmek için akranlarımla işbirliği yaparak çalışırım. M23. Yabancı dil öğrenme sürecinde okuma becerilerimi geliştirmek için akranlarımla işbirliği yaparak çalışırım. M22. Yabancı dil öğrenme sürecinde konuşma becerilerimi geliştirmek için akranlarımla işbirliği yaparak çalışırım. M21. Yabancı dil öğrenme sürecinde yazma becerilerimi geliştirmek için akranlarımla işbirliği yaparak çalışırım.
<i>Teknoloji</i>	M27. Yabancı dil öğrenme sürecinde dinleme becerilerimi geliştirmek için teknolojiye yararlanırım. M26. Yabancı dil öğrenme sürecinde okuma becerilerimi geliştirmek için teknolojiye yararlanırım. M25. Yabancı dil öğrenme sürecinde yazma becerilerimi geliştirmek için teknolojiye yararlanırım. M28. Yabancı dil öğrenme sürecinde konuşma becerilerimi geliştirmek için teknolojiye yararlanırım.
<i>Yaşam Boyu Öğrenme</i>	M35. Yabancı dilleri öğrenmeye merak duyarım. M42. Yabancı dil öğrenme sürecinin yaşam boyu devam etmesi gerektiğine inanıyorum. M34. Üniversiteden mezun olduktan sonra da yabancı dil öğrenmeye devam etmek istiyorum. M41. Yabancı dilimi geliştirmek için öğrendiğim yabancı dilin konuşulduğu ülkelere gitmek isterim. M43. Yaşam boyu yabancı dil öğrenmeye yatkın olduğumu düşünüyorum.
<i>Öz-yönelim</i>	M11. Kendi yabancı dil öğrenme sürecimi takip ederim. M10. Kendi yabancı dil öğrenme sürecimi değerlendiririm. M9. Yabancı dil öğrenirken belirlediğim hedeflere ulaşmak için çaba gösteririm. M8. Yabancı dil öğrenirken kendime hedefler belirlerim. M6. Yabancı dilde zayıf olduğumu düşündüğüm yanlarımı geliştirmek için fırsatları değerlendiririm.
<i>Geribildirim</i>	M18. Yabancı dil öğrenme sürecinde akranlarımdan konuşma becerimle ilgili geri bildirim alırım. M20. Yabancı dil öğrenme sürecinde sosyal çevremden geri bildirim alırım. M19. Yabancı dil öğrenme sürecinde akranlarımdan telaffuzumla (pronunciation) ilgili geri bildirim alırım. M17. Yabancı dil öğrenme sürecinde akranlarımdan yazma becerimle ilgili geri bildirim alırım.
<i>Gerçek Hayat Durumları</i>	M4. Gerçek hayat durumlarında yabancı dilde sözlü iletişim kurabilirim. M3. Gerçek hayat durumlarında yabancı dilde yazılı iletişim kurabilirim. M2. Gerçek hayat durumlarındaki kullanmam gereken yeni yabancı kelimeleri öğrenebilirim.

M1. Gerçek hayat durumlarındaki kullanmam gereken yeni yabancı dil bilgisi kurallarını (grammar) öğrenebilirim.

M40. Ana dili İngilizce olan kişilerle iletişim kurabilirim.

Kültür

M38. Öğrendiğim yabancı dilin kültürünü öğrenmeye çalışırım.

M37. Öğrendiğim yabancı dilin kültürünü bilmenin öğrenme sürecime olumlu etkisinin olduğunu düşünüyorum.

M36. Yabancı kültürleri öğrenmeye merak duyarım.
